

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 14/2012-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť N. H., R., toho času v Ústave na výkon väzby K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 47 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Východ, oddelenia vyšetrovania Košice, v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-41/BOK-V-2007 a postupom Okresného súdu Košice II a jeho uznesením sp. zn. 0 Tp 68/2011 z 24. októbra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť N. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. januára 2012 doručená sťažnosť N. H., toho času v Ústave na výkon väzby K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 47 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Východ,

oddelenia vyšetrovania Košice (ďalej len „vyšetrovatel“), v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-41/BOK-V-2007 a postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) a jeho uznesením sp. zn. 0 Tp 68/2011 z 24. októbra 2011. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 30. januára 2012.

2. Sťažovateľ bol obvinený zo zvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spáchaného sčasti samostatne a sčasti formou spolupáchateľstva podľa § 20 a § 172 ods. 1 písm. b), c) a d) a ods. 2 písm. e) Trestného zákona v znení neskorších predpisov.

3. Sťažovateľ uvádza: *«Týmto podávam sťažnosť jak voči vyšetrovatel'ovi tak voči Okresnému súdu Košice II preto, že porušili zákon v mojom prípade tým, že neumožnili mi dňa 21. 10. 2011... tlmočníka, kde zákon jasne hovorí, že musí mi umožniť pri výsluchu tlmočníka podľa § 20 ods. 2 Tr. Poriadku... pochádzam z G., štátny občan H. k., cudzinec, prihlásený v SR, R. a preto že neovládam slovenský jazyk slovom a písmom, len asi na 30 %, tak mi mal byť umožnený tlmočník v mojom materinskom jazyku „PAŠTO“ a to mi neumožnili ani vyšetrovatel' pri výsluchu dňa 21. 10. 2011 ale ani sudca pri vzatí do väzby dňa 24. 10. 2011. ... preto žiadam... aby ste zistili, že jak vyšetrovatel'ka tak OS KE-II porušili zákon s tým, že ma nevypočuli v mojom materinskom jazyku „PAŠTO“ a preto neviem, že ani čo som podpísal a že vôbec ani za čo ma stíhajú...»*

4. Sťažovateľ k sťažnosti nedoložil splnomocnenie na zastupovanie advokátom ako ani dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

5. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ žiada „zistenie porušenia zákona“ a „nariadenie OS KE-II o prepustenie“.

II.

1. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

2. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

3. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

4. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

5. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

6. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

7. Podľa čl. 47 ods. 4 ústavy kto vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa vedie konanie podľa odseku 2, má právo na tlmočníka.

8. Podľa § 210 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov účinného od 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný poriadok“) obvinený, poškodený a zúčastnená osoba majú právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania žiadať prokurátora, aby bol preskúmaný postup policajta, najmä aby boli odstránené prietahy alebo iné nedostatky vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní. Policajt musí žiadosť prokurátorovi bez meškania predložiť. Prokurátor je povinný žiadosť preskúmať a o výsledku žiadateľa upovedomiť.

9. Podľa § 83 ods. 1 Trestného poriadku proti rozhodnutiu o väzbe je prípustná sťažnosť. Sťažnosť nie je prípustná, ak o väzbe rozhoduje odvolací súd alebo dovolací súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

III.

1. Podstatou sťažnosti je namietané porušenie základného práva podľa čl. 47 ods. 4 ústavy postupom vyšetrovateľa v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-41/BOK-V-2007 pri výsluchu 21. októbra 2011 a postupom okresného súdu a jeho uznesením sp. zn. 0 Tp 68/2011 z 24. októbra 2011 tým, že sťažovateľ nebol vypočutý vo svojom materinskom jazyku a nebol mu poskytnutý tlmočník.

2. Ústavný súd v rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti sťažovateľa zistil, že vec sťažovateľa bola postúpená na Okresný súd Košice I, kde je v súčasnosti vedená pod sp. zn. 0 Tp 8/2012. Súčasne si ústavný súd vyžiadal zápisnicu o výsluchu obvineného (sťažovateľa) z 21. októbra 2011 ČVS: PPZ-41/BOK-V-2007, ako aj zápisnicu o výsluchu obvineného z 24. októbra 2011 sp. zn. 0 Tp 68/2011 a uznesenie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 68/2011 z 24. októbra 2011, ktorým bol sťažovateľ vzatý do väzby.

K namietanému postupu vyšetrovateľa v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-41/BOK-V-2007 pri výsluchu 21. októbra 2011

3. Sťažovateľ bol vyšetrovateľom vypočutý 21. októbra 2011. Sťažnosť adresovaná ústavnému súdu bola odovzdaná na poštovú prepravu 30. januára 2012. Z uvedeného vyplýva, že od 21. októbra 2011, keď sa sťažovateľ dozvedel o namietanom zásahu do jeho základného práva, do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu, t. j. do 30. januára 2012, uplynula lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Preto sťažnosť podaná ústavnému súdu 30. januára 2012 bola podaná oneskorene.

4. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu vyšetrovateľa v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-41/BOK-V-2007 pri výsluchu 21. októbra 2011 odmietol pre oneskorenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Odhliadnuc od uvedeného nie je ani daná právomoc ústavného súdu o tejto veci konať a rozhodnúť. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (IV. ÚS 244/2010).

Platná právna úprava trestného konania poskytuje sťažovateľovi ako obvinenému (a aj v ďalšom štádiu trestného konania po prípadnom podaní obžaloby ako obžalovanému) iné právne prostriedky ochrany jeho základných práv a slobôd garantovaných ústavou pred namietaným nezákonným postupom vyšetrovateľa. Podľa § 210 Trestného poriadku obvinený, poškodený a zúčastnená osoba majú právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania žiadať prokurátora, aby bol preskúmaný postup policajta, najmä aby boli odstránené prietahy alebo iné nedostatky vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že pokiaľ podľa názoru sťažovateľa vyšetrovanie neprebíha v súlade so zákonom, resp. ak podľa názoru sťažovateľa

vyšetrovateľ nevykonal procesný úkon v súlade so zákonom, má sťažovateľ možnosť postupom podľa § 210 Trestného poriadku žiadať príslušného prokurátora o zjednanie nápravy. Z podanej sťažnosti nevyplýva, že by bol sťažovateľ túto možnosť využil a podal prokurátorovi žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa v predmetnej veci.

Keďže sťažovateľ disponuje iným účinným právnym prostriedkom nápravy, sú v danej veci aj dôvody na odmietnutie sťažnosti pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému postupu okresného súdu a jeho uzneseniu sp. zn. 0 Tp 68/2011 z 24. októbra 2011

6. Pokiaľ ide o namietaný postup okresného súdu a jeho uznesenie sp. zn. 0 Tp 68/2011 z 24. októbra 2011, ústavný súd opätovne uvádza, že sťažnosť adresovaná ústavnému súdu bola odovzdaná na poštovú prepravu 30. januára 2012. Z uvedeného vyplýva, že od 24. októbra 2011, keď bol sťažovateľ vypočutý pred súdom a keď malo dôjsť k namietanému zásahu do jeho základného práva, do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu, t. j. do 30. januára 2012, uplynula lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Preto sťažnosť podaná ústavnému súdu 30. januára 2012 bola podaná oneskorene.

7. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu okresného súdu a jeho uzneseniu sp. zn. 0 Tp 68/2011 z 24. októbra 2011 odmietol pre oneskorenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Odhliadnuc od uvedeného nie je ani daná právomoc ústavného súdu o tejto veci konať a rozhodnúť. Ústavný súd poukazuje aj na svoj ustálený právny názor (m. m. napr. III. ÚS 75/05, I. ÚS 314/09), podľa ktorého je trestné konanie od svojho začiatku až po svoj koniec procesom, v rámci ktorého môžu orgány činné v trestnom konaní a vo veci konajúce všeobecné súdy naprávať, resp. korigovať pochybenia, ku ktorým došlo v predchádzajúcich štádiách trestného konania.

Platná právna úprava trestného konania poskytuje sťažovateľovi proti rozhodnutiu o väzbe účinný prostriedok nápravy, ktorým je sťažnosť podľa § 83 Trestného poriadku. O práve podať sťažnosť bol sťažovateľ v uznesení sp. zn. 0 Tp 68/2011 z 24. októbra 2011 poučený a zo zápisnice o výsluchu obvineného z 24. októbra 2011 tiež vyplýva, že sťažovateľ toto svoje právo využil a proti rozhodnutiu o väzbe podal sťažnosť.

Ústavný súd preto konštatuje, že v danej veci sú aj dôvody na odmietnutie sťažnosti pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2012